

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Divendres 6 de Maig de 1898

Núm. 3.541

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3'50
En provincies trimestre. 7'50
Extranjer y Ultramar. 9'
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

Cosas d' Espanya

Tot esperit observador pot descobrir en la política espanyola un fenomen molt extrany é interessant. Los governs á Espanya son sempre los que governan malament; los que governarien bé, los que no experimentarian cap fracás y obtindrien totes las victorias, aixís guerrerias com diplomàtiques, foren les oposicions. Lo problema, donchs, pera lograr la felicitat d' Espanya, seria que 'ls governs se possessin á dormir tranquilament y confessin la marxa del Estat espanyol als personatjes polítics de la oposició. Aquets son infalibles, tot ho prevenuen y ho disposarian tot de tal manera, que no hi hauria nació al mon, per poderosa que fós, que s' atrevis a posarnos la mà á sobre. Espanya sempre estaria previnguda á tota eventualitat; ni haurien exclatat las guerres colonials ni hauria sobrevingut la que ja tenim ab los Estats Units, ó en cas de sobrevenir, en quatre dias hauriam cantat victoria ab las colonias pacificadas y 'ls Estats Units se n haurian hagut d' entornar ben escarmentats cap á casa sense ganas de tornar á ficarse ab las nostres cosas.

Se m' dirà que aixó passa á tot arreu, á Espanya, á Fransa y á Xina, es veritat, pero en molt menys grau, puig en las altres nacions, al menos alguna volta ensopegan algun govern que desempenya sas funcions de tal regularment, y que fins obté grans éxits, tant diplomàtics com guerrerias. Aquí no, la regla no ha tingut ni sisquera una petita escepció; tots han fracassat igualment, tots han governat lo mes malament possible, sempre hem anat caminant de mal en pitjor, fins á abecarnos al abisme en que 'ns hem enfonsat y del qual no surtirem sense un descalabro que 'ns deixarà inutilisats per una pila de sigles.

En cambi, totes las oposicions que hem vist lluytar, tant al Parlament com á las barricadas, totes han tingut, com los curanderos dels Encants, lo remey segur pera curar los mals crònichs d' Espanya. Desgraciadament l' espanyol, que tenint lo remey tan aprop no se n ha sapigut valer!

Ab la catástrofe naval que acabém d' experimentar á Filipinas, s' ha posat de manifest aquest prurit de pretendre haver pogut governar bé que tenen totes las oposicions. Desde 'ls monàrquichs Canalejas y Weyler fins als republicans de la fusió y progressistas, tots ho han manifestat aixís al govern, fentli terribles càrrechs perque ell no ho ha sapigut fer aixís. Tots, si haguessin pogut governar ells, al estallar la guerra s' haurian trobat ab una escuadra tant ó més poderosa que la de Inglaterra, ells haurian portat los exércits á la victoria, ells haurian derrotat á las escuadras nort-americanas ab la mateixa facilitat que are ho diuen, haurian tingut lo port de Manila y tots los espanyols cercats de baterias poderosas y de rastalleras de torpedos com á rastalleras de vitxos, las caixas del Estat no haurian pogut tancar-se de tant plenas, y en aquestas condicions ni una rata s' hauria bellugat si Espanya hagués alsat lo ditg.

Tot aixó diuen las oposicions, desde 'ls carlistas á Castelar, desde alguns monàrquichs á Salmerón, mes los que tal diuen en ben poch estiman per cert la seva dignitat política. Repassin sa historia y veurán la condició que han observat durant aquestas épocas passadas. Quan ningú somniava las insurreccions ni guerres, las oposicions observaban una conducta del tot oposada á la d' avny. Tots atacavan al govern per lo crescut

dels pressuposts, pels extraordinaris gastos de guerra y marina, per lo pujat de totes las contribucions. L' ideal de tots los partits d' oposició eran las economías, economías per aquí, economías per allá, vingan economías; eran lo punt d' apoyo de totes las oposicions. Segons tots los portavens de las oposicions, Espanya disfrutava d' una neutralitat que no li feya témer cap perill y per lo tant podia prescindir dels extraordinaris gastos que han de fer las altres nacions pera mantenir l' equilibri dins d' Europa. Fins en Castelar, lo Papa de la política, lo profeta polítich, l' infalibilitat personificada, l' oràcul espanyol, prescindí de tota banderia política, y s' dedicá á conseguir lo que ell ne digué *Pressupost de la Pau*.

Segons éll, y tots los partits d' oposició, cridavan un y altre dia que Espanya era pobre, que no podia sostenir grans gastos, que s' havian de limitar lo més possible, y que més que al exterior s' havian de dirigir los ulls al interior, ahont estava agonitzant nostra industria y nostra agricultura, y ab aixó tenian tota la rahó. Mes are son aquestos mateixos homes que culpan al govern perque no té escuadras, ni canons, ni exércits. ¿Havían de plourer del cel? Cosas d' Espanya.

Lo Regionalisme á Espanya

Ja fa temps que dintre á Espanya hi veyém la esperansa de triomf de nostres ideals.

La iniciativa presa alguns anys enrera per Catalunya va donant gays resultats.

Asturias y Vascongadas no han parat may en sa justa petició, del retornament de sos propis furs; Valencia y Balears; fa temps que trevalia puig en mitj de sa literatura se hi ven regionalisme, Aragó s' desperta; ultimament se ha celebrat una assamblea en Alcañiz que resultá importantíssima per lo gran número d' elements partidaris, declarant que aqueixa vida política no pot continuar y que ja están tips del dominador centralisme; y fins l' Andalucía que tots la feyam morta, han comensat á publicar un quizenari que será lo portaveu del regionalisme andalús; qui en un de sos primers números 'ns manifesta que aumentan considerablement los partidaris á sas ideas en Sevilla, Málaga, Almería y altres poblacions.

Es á dir que ab tot y la tramontana que bufa contra Espanya, sas regions trevallen no per esmortuhir-la, sino molt al contrari, per fer-la mes forta y potente; nostras campanyas han comprès la barbaritat madrilenya de que lo regionalisme es separatisme, ¡ja era hora!

Desenganyats dels partits polítics, corren al regionalisme per llimpiarse de sos errors.

Deixém passar ab serenitat aqueixas tempestas, y fassis la sort que 'l govern obri ab conciencia y sense aquest patriotisme que irrita y vinga prompte la desitjosa pau que tant Espanya anyora; llavors haurá arribat la hora del planteig de nostre programa, puig la ensenyadora experiéncia farà convence á tot lo poble. ¡Visca lo Regionalisme!

D. ROIG.

(De *Lo Jovent Catalá* de Barcelona).

No ho enteném

En un telégrama de Cuba d' ans d'ahir comunicava 'l general Blanco que la escuadra nortamericana havia

desaparescut y que sols estavan á la vista tres barcos petits d' aquella nació.

Nosaltres no som guerrerias, ni aspirém á la gloria dels estratègichs de café, pero ab certa candidés natural se 'ns ocorreix averiguar per qué 'ls barcos espanyols que hi ha á Cuba, no s' aprofitan lo que puguin d' aquestas dispersions de la escuadra yankee pera fer lo dany possible á aqueixos barquets yankees que s' quedan tan tranquils á la vista de la Habana pera cometre fetzorias.

Perque á Cuba hi ha alguns barcos espanyols d' alguna importancia tals com l' «Alfonso XII», «Reina Mercedes», «Marqués de la Ensenada» y «Conde de Venadito», que son creuhers de bastant poder ofensiu, y una munió de canoners-torpeders com lo «Galicia», «Marqués de Molins», «Martín», «Alonso Pinzón», «Yañez Pizón», «Pizarro», etc.

¿No podrian aquestos barcos formar una escuadrilla que s' mantingués al amparo dels canons de la Habana y que estés en tot moment disposada á cassar qualsevol creuher, torpeder, canoner, avís ó transport yankee que quedés rressagat de la escuadra ó s' aventurés com aqueixos tres barquets de que parla 'l general Blanco?

No sabém lo que dirán los tècnichs, pero 'l cas es que nosaltres, que som tan curiosos, nos preguntariem: ¿cans se separan y reco-ren totes las costas de Cuba y aquí agafaa un vapor, allí una goleta, més enllá una llanxa de pescar y sempre pescan algo.

¿Per qué no pescan los espanyols?

Lo cas es que fins are la inactivitat crida l' atenció. La escuadra de Filipinas ha sigut destruhida en lo mateix port de Manila y 'ls demés barcos espanyols sembla que se 'ls hà menjat lo mar. Es un modo estrany de fer la guerra.

Lo viatge del «Audaz»

Conegudas son las causas que obligaren al destroyer espanyol «Audaz» á arribar á Waterford y á continuar després viatge al immediat arsenal de Queenstow pera adressar sa proa, doblada á empena de las onas. Era lo dissapte de la penúltima setmana. Feya dias que 'ls operaris irlandesos treballavan assiduament aprofitant fins las horas de nit pera acabar las obras.

Lo temps apremiava. La tirantor de relaciones ab los Estats Unis feyan pressagiar un funest desenllás.

Los successos se precipitavan, y la ruptura de hostilitats, declarada entre abduas nacions, imposava una immediata solució y s' establia aquest dilema; ó desallotjar lo barco cedint á las lleys de la neutralitat, ó abandonar lo port.

Pera son valerós comandant lo dilema no oferia dupte. Previnguentse á tota eventualitat havia ja fet acopi de carbó trobantse lo barco en dich. A las tres de la matinata sorprendé al director dels astillers, ordenant la retirada dels operaris.

Faltan alguns rematxes—li contestaren.

—Aquí no permee donar mes cops de martell—fou sa réplica seca y viril.

Y com insistiren en los travalls, se vegé precisat á adontar una actitud més enérgica.

Mitja hora després sortia del dich disposit á marxar.

Se descubriren instantáneament algunas petites vies d' aygua per alguns rematxes qual colocació estava per acabar.

Res d' aixó arredrá al comandant, que disposá la colocació interior de márfegas, á fi d' obstruhir los eri-

fics y doná ordre al maquinista pera que encengués los forns, abandonant lo port als pochos moments.

Avans de marxar l'adver iren del perill que corria, per existir un barco yankee al «acecho» en la costa.

A aquesta indicació contestá l'comandant, manant issar la bandera espanyola que tremolá durant tot lo viatge, sens arriarse més que de crepuscul á crepuscul.

L'«Audaz» feu la travesía ab un anar de 20 millas trobant la mar plana.

A Waterford com á Queenstown foren objecte nostres marins de demostracions d'entusiasme per aquelles gents irlandesa entre las quals han tingut una carinyosa acullida, sens exceptuar al rector que las feu públics en la mateixa Iglesia.

Un fabricant, que s'feya anomenar á la vegada corresponsal d'un periódich nort-amaricà y que residia á Queenstown, fou abofetejat per un dels maquinistas inglesos que porta l'«Audaz», á consecuencia d'expressarse en torpes termes contra Espanya.

Mana lo cassatorpeder lo brau tinent de navío de 1.ª D. Guillém de Avila y es segon lo tinent de navío D. Joseph M.ª de Antelo, á qui fa pochos dias afligeix una gran pena.

La vespera de sortir de Queenstown rebé la trista notícia d'haver mort sa jove esposa á Puerto Real.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 5 d' Maig de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroides	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m.	759	73		6/4	Ras	
3 t.	760	71				

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direccio	NUVOLS classe	can
	Maxima	Minim.	Term. tipo			
9 m.	Sol. 35	12	17	S.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 24		22	S.		0.3

Ahir los minyons del reempla del any 1897, excedents de cupo, y darrerament cridats á que ingressassin al cos que se 'ls senyalá, promogueren un petit esbaltot en la estació per pretendre que 'l tren los portés de franch á Tarragona.

La premsa de Tarragona indica á son Ajuntament la conveniencia de que 's posi d'acort ab la autoritat militar pera instalar pasteras á cárrech de la Administració militar y conseguir aixís que 's vengui 'l pá més barato.

Ho trasladém nosaltres á nostre Municipi, per si també estima oportú practicar algunas gestions encaminadas á aquest objecte, donchs lo pá que es un dels principals elements de vida, al preu que 's ven resulta massa car pera la classe treballadora y sembla que ara no més estém al principi.

Lo dia d'ahir transcorregué en aquesta ciutat molt pacífich, havent suferit l'esperit públich una reacció complerta, recobrant la calitat que distingeix á nostre poble de fret y raboador.

Sense excitació de cap mena s'esperá 'ls periódichs de Madrid y Barcelona, d'aquesta capital, edicions del matí, tarde y nit y las pocas noticias que de la guerra nos adelantavan alguns d'ells, ni tan sols se comentavan.

Sembla que la escuadra espanyola que 's trobava á Cabo Verde en lloch d'anar á Cuba, vé cap á la Península.

Aixís ho telegrafia de Lisboa, y si aixó 's confirma ho trobém molt encertat, puig si s'hagués vist obligada á acceptar combat ab la escuadra nortamericana que bloqueja una part de la gran Antilla, la victoria era tan ductosa pera 'ls espanyols que la considerém impossible.

En cambi marxant junt ab la que 's prepara ó está preparada á Cádiz, als yankees se 'ls hi prepara molta fonya, mes de la que tal vegada ells no suposan quan tan aviát s'han volgut fer amos d'aquellas ayguas.

La Publicidad d'ahir, edició de la nit, á falta de títol ab qué encabessar la secció telegráfica, hi posa 'l següent ab lletres ben grosses y negres: «Desórdenes y motines graves en gran número de poblaciones españolas».

Com traspuja 'l mercantilisme en lo colega republicà, cada una d'aquellas bullangas equival á un augment de tirada y escampantho es fácil que altres pobles se contagihin.

Siga cualsevol lo número de senyors regidors que 's reuneixin avuy á las set del vespre celebrará sessió de segone convocatoria l'Excm. Ajuntament.

Copiem de «La Rensixensa»:

«Se 'ns diu que un empleat castella de la Sucursal barcelonina del Banch d'Espanya s'entreté en increpar als que hi van á cambiar per son valor en plata los bitllets, dihent: «este es el patriotismo de los catalanes» y ficantse en lo que no es la seva obligació.

Seria convenient que 'l senyor Director de la Sucursal dongués una petita llisoneta á sos subordinats, ja que las bonas formas y las atencions ab la gent del país, si son sempre necessaris, ho son molt en las circunstancias perque atravessa 'l Banch d'Espanya.

Se 'ns diu també que estranya á tothom que no 's cambihi no més per que valor de mil pessetas».

Se diu, y desgraciadament ab tons de certesa, que la vinenta setmana serán varias las fábricas de Badalona, Sant Andreu y Sant Martí que pararán los seus treballs. També s'afirma que una importantíssima casa industrial que té fábricas á Castellar d'en Huch ha resolt suspendre la fabricació dels gèneros á que 's venia dedicant, pero seguint de moment abonant los jornals als que foren los seus treballadors.

La puja dels cambis estrangers está cambiant casi totalment los negocis á Espanya. Las fábricas de Sabadell y Tarrassa están enviant grans partidas de género a Fransa, ahont gracias al benefici dels franchs, troban fácil colocació nostres productes. Sabém d'una fábrica de Catalunya que ahir concertá l'envío de considerable cantidad de corbatas y mocadors de seda á uns coneguts magatzems de París. Lo que estém dihent respecte de las industrias fabrils, ho hem observat també en determinadas classes de vins, licors y escarxats, qual negoci d'exportació está basat exclusivament en la prima dels franchs.

També son exportadas ara á le vehina República, considerables partidas de productes agrícolas de nostre terer com patatas, sebas, alls y altres llegums.

Fácil es preveure, no obstant, que 'l Govern francés, inspirantse en son extraordinari proteccionisme, pujará dintre poch los dreis d'Aduanas, de modo que la exportació de productes elaborats resultaria difícil allavors.

Per altra part es molt compromés fer compras de primeras materias tan cares de precio, perque de lo normal,

Los pastissers de la Cerdeña francesa han acordat no acceptar nostra moneda en pago del pá, en atenció al tipo elevat de cotisació que alcensan los franchs.

Altres comers d'aquells pobles fronterisos han adoptat iguel determinació, lo qual dificulta grandement la vida de la classe treballadora d'aquella comarca.

Nostre apreciable colega La Verdad, de Tortosa, ha suferit dos noves denuncias, per sa campanya contra la gestió del alcalde de dita ciutat.

Sentím vivament lo percans y desitjaríam obtingúes en definitiva un fallo absolutori.

De Lleyda dihen que ab objecte d'evitar en dita ciutat cualsevol alteració del ordre públich á que poguessin donar lloch las desfavorables noticias de la guerra, s'han adoptat moltes precaucions, haventshi reconcentrat la guardia civil.

Ha arribat á Cádiz sense novetat lo trassatlántich «Colón», ab lo corren de Cuba y Puerto Rico. Sortí de la Habana lo 16 del mes passat y no ha vist cap barco enemich, durant la travessía.

Ha sigut destinat á la Comandancia de la guardia civil d'aquesta provincia lo segon tinent D. Salvador Sanchez Garcia.

Galicia es la regió que més sanch ha derramat en lo combat de Manila.

Allí morí l'heróich Cadorso, gloria de la Corona y orgull de la pintoresca vila de Noya, cuals brisas arrullaren los somnis de sa infantesa.

També sucumbí lo capellá del «Cristina» D. Ramón Novo Fernández, natural d'un dels pobles de la provincia de Lugo.

Gloria á Galicia.

Descans perpétuo á sos heróichs fills, que en holocaust d'Espanya sacrificaren sa existencia.

Segons telégrama rebut per la Companyia Trassatlántica, lo vapor-corren «Leon XIII» sortí del port de Suez ans d'ahir sense novetat ab rumbo á Port-Said.

Ha arribat á Barcelona de l'lio de la plata y Cabo Verde 'l vapor «Orione» que du la correspondencia pública y oficial de l'escuadra espanyola que 'l dia 27 del mes passat seguía emarrada al port de Cabo Verde.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d'ahir, la cantitat de 1085'80 pessetas.

Lo vapor correo «Reina María Cristina», que estava despatxat pera sortir á las tres de la tarde del di lluns de la Corona, suspengué sa sortida per ordre del Govern.

Allí hi estaré fins que rebí nova ordre indicant lo punt á ahont ha de dirigirse.

Probablement será destinat á la Escuadra com creuher auxiliar.

Lo «Cristina» monta en la actualitat, 11 canons: quatre de á 12 centímetres, cinch de á set, y dos tiro á rápit.

De ser utilizat com creuher auxiliar completará son armament á Cádiz.

Lo Gobernador civil de Barcelona ha rebut ordres de Madrid, facultantlo 'l Govern pera que en cas de necessitat declini 'l mando de sa autoritat, quedant allavors la provincia en estat de guerra.

Llegim en La Dinastia, de Cádiz:

«La important societat minera «Belmez y Espia», per medi de son conseller Mr. Pagé, ab un desinterés que may podrém alabar bastant, s'ha presentat al ministre de Marina oferint quantas existencias de carbó tenia on depósit, ascendents á més de 14 mil toneladas, y además á facilitar las que diariament extregui de las minas, cuals carbons los situarian á Cádiz y demás ports, no reservantse més que 'l combustible indispensable pera sas máquinas, á pagar quan la pátria estigués en condiciones y trencant pera aixó quant contractes tingués ab los particulars.

S'assegura que 'l Govern ha acceptat tan patrióich y generós oferiment, haventse ja situat á Cádiz las primeras remesas de carbó, solucionantse d'aquest modo lo conflicte del combustible tan necessari pera la escuadra.

D'aqueix modo nostra nació no tindrà necessitat d'acudir al mercat inglés en demanda de carbó.

Doném la enhorabona á la societat de Belmez per sa actiant aixecada, que ha vingut á resoldre un verdader conflicte».

ESCORIAS THOMAS. Vegis l'anunci de la quarta plana. Dirigir-se á casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Alcaldía Constitucional de la ciutat de Reus

Don Joseph María Borrás Sardá, Alcalde President del excelentíssim Ajuntament Constitucional d'aquesta ciutat.

Faig sapiguer: Que l'Excm. Comissió Mixta de Reclutament al revisar lo dia 29 del passat Abril las resolucions dictadas per aquest Ajuntament en los expedients instruhits pera l'exempció del servey militar ha dictat los fallos que á continuació s'expressan.

REEMPLÁS DE 1896.

Exceptuats

- 298 Ferrán Abadal Prats, 76 Pere Anguera Vallduvi, 397 Antolí Antolí Sardá, 81 Eduart Argemí Torrà, 332 Baldomero Anton Massagué, 187 Pere Boieda Boleda, 106 Anton Boleda Saperas, 138 Marián Borja Roig, 167 Enrich Borrás Margalef, 54 Joaquím Camps Bosch, 341 Francisco Constantí Borbonés, 126 Rafel Dalmases Borrás, 166 Francisco Español Salvat, 116 Joseph Estivill Fortuny, 208 March Ferrater Capdevila, 233 Anton Ferré Agramunt, 269 Joseph Ferré Capdevila, 260 Ramon Fonts Sedó, 231 Anton Gavalá Sugrañes, 182 Manel Gebellí Maimó, 334 Joseph Gíol Gran, 217 Martí Grau Guillemat, 20 Bonaventura Grau Olivé, 111 Joseph Gual Miró, 168 Joseph Lopez Cervera, 188 Anton Mellafre Ferré, 82 Joan Masdeu Folch, 290 Joseph Massó Sendrós, 160 Joseph Matas Rull, 68 Joseph Mendoza Domenech, 104 Carles Melens Lleó, 77 Joan Monsó Gispert, 184 Salvador Odena Forcadell, 90 Francisco Olivé Fortuny, 94 Joseph Padrol Martí, 329 Joseph María Pascual Escuté, 112 Anton Puig Martorell, 101 Francisco Ribas Casulleras, 371 Pau Ribas Guardia, 366 Remiro Rocamora Bernat, 270 Gabriel Roig Genzález, 131 Anton Sabaté Catalá, 358 Joseph Sans Barenys, 236 Manel Sans Ginestet, 343 Joan Tarragó Martí, 26 Joseph Vendrell Balsells.

ULTIMA HORA

Madrid 5.

Per la via de Londres se reben notícies de Washington, segons las quals hi ha allí certa inquietut, y encara ansietat per la tardansa en rebres notícies del comodoro Dewey.

En los centres oficials s' afecta creure que 'l pabelló dels Estats Units ondeja sobre Manila, y que res grave ha d' haver ocorregut á sa escuadra, donchs s' hauria sabut per diversos conductes.

S' afirmava á Washington que durant la nit passada rebé lo president Mac-Kinley un informe xifrat del comodoro Dewey, llarguissim; pero se considerava purament gratuita aqueixa afirmació.

—Telegrafia de Londres que como á consecuencia del combate de Cavite ha baixat lo preu del blat, aixó se considera com un sintoma de pau.

—Lo general de marina senyor Sanchiz Bazarde aconsella que no entaulém combat naval ab forses superiors.

Aconsella, ademés, que vagin á Filipinas nostres acorassats, creuhers y destroyers acompanyats de vapors que conduheixin tropas de desembarch.

Nostre ventatja, opina lo senyor Sanchiz Bazarde, está en diseminar las forses navals que possehim per tot l' Océa.

—A Londres s' han rebut despaigs de Cayo Hueso confirmant que la escuadra americana se dirigeix á tot vapor á Puerto Rico, ab l' objecte d' apoderarse dels dipòsits de carbó allí existents, impeding ademés á nostres barcos lo refugi en aquell port.

Mac Kinley, afegeixen los despaigs, vol apoderarse de Puerto Rico avans de que Espanya demani la pau, donchs de surtir efecte sos plans, ja contarian los Estats Units, al suspendres las hostilitats, ab la petita Antilla.

—Telegrafia de Londres que la colonia extranjera creu que á Manila ne han corregut perill los espanyols donchs diu que hi ha allí suficients tropas pera contenir los desmans dels insurrectes y castigar á las tropas americanas si haguessin intentat desembarcar.

—Telegrafia de Londres que 'l primer ministre inglés, Lord Salisbury, en un discurs que pronunciá devant la Lliga Conservadora, digué lo següent:

«Tinch que dir algo terrible relatiu al conflicte entre duas nacions grandement civilizadas y abdós aliadas nostras; pero no puch parlar sens perill d' apartarme de la neutralitat que Inglaterra s' ha imposat.»

Ma petició, per lo tant, se limita á desitjar que 's restableixi la tranquil·litat del mon.»

Al final del discurs digué Lord Salisbury ocupant-se del Extrém Orient:

Hi ha nacions vivas y nacions moribundas; las primeras reunixen exércits qual magnitud jamay somnieren las generacions passadas.

Aquestas provocaran ab sas ambicions sangrents conflictes.

Entre las nacions moribundas, prosseguí Lord Salisbury, n' hi ha que 's troban desprovehidas d' homes eminentes á quins puguin confiar; al acostarse aquestas nacions á son fatal destí encare que s' agufin ab extranya tossuderia á la vida, no 's poden salvar.

Dirigeixen á aquestas mals governs, sent sa administració cada vegada més corrompuda.

La majoria d' aquestas son paganas, pero no n' hi ha cap de cristiana.

Es impossible predir si durará aquest estat de cosas pero á mida que las nacions fortes s' enrobusteixin, aniran apoderantse dels territoris d' aquellas.

Aixó produhira, acabá Lord Salisbury, una série de conflictes que no trigarán á brotar.»

Telegramas particulars de «Lo Somatent»

Madrid 5, 7 nit.

Lo Congrés ha aprobat una proposició de la Comissió de Pressupostos privant la exportació del blat, moresch, ordi, ségul, arrós y demás cereals aixís com las sevas farinas fins lo dia 15 d' Agost.

Madrid 5, 9 nit.

Telegrafia de Port-Said lo marqués d' Estella que la escuadra nortamericana podrá destruir los pobles indefensos de las islas Filipinas, pero may s' apoderará de la capital. Tentdebó—afegeix—ho intenti pera gloria d' Espanya.

Madrid 5, 8 nit.

Lo trastocat Romero Robledo en la sessió del Congrés d' aquesta tarde ha manifestat que la autonomia de Cuba es contraria á la Unitat de la patria.

Ha dit que no té explicació lo ocorregut á Cavite, (?) y després de posar als núvols á son ídol en Weyler censurá lo seu relleu.

Sagasta y Silvela li han contestat lamentant que en ocasió tan trista empleés lo «pollo» antequera tonos festius.

Gullón ha negat que 'ls Estats Units haguessin demanat lo relleu de Weyler.

Lo programa de Silvela representa una transformació de la Historia d' Espanya.—Lo Corresponsal.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Barcos á la carga

Divendres 6

Pera Liverpool vapor «Soto», consignataris senyors Mac Andrews y C.^a

Pera Valencia y Cullera vapor «Cervantes», son consignatari don Joseph M.ª Ricomá.

Pera Cette y Marsella vapor «Cabo Creuz», consignatari don Marián Peres.

Pera Londres y Amberes vapor «Pelayo», consignataris senyors Mac-Andrews y C.^a

Dissapte 7

Pera Cette vapor «Luis Barre», que despatxan los senyors don Tomás Ramón y C.^a

Pera Cette vapor «Comercio», que despatxan los senyors Casaseca y Terré.

Dimars 10

Pera Marsella, Niza y Génova vapor «Jávita», que despatxa don Anton Más.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangó, Borga-Lovisa, Kotka, Viborg, Fredrikshamn, Nystad, Raumo, Björneborg, Kristinestad, Vasa, Jakobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, San Petersburg y Reval; y pera Moskow, Warschau y Nischni Nowgorod, á flete corrido via San Petersburg, sortirá del 15 al 17 de Maig lo vapor «Titania», que despatxan los senyors Boada Germans.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	42'30	Filipinas	
Exterior	60'90	Aduanas	67'
Amortizable		Cubas 1886	55'
Fransas	16'20	Cubas 1890	44'
Norts	18'90	Obs. 6 0/0 Fransa	
Exterior París	30'30	Obs. 3 0/0 »	32'75

GIROS

París 108' Londres 52'75

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paisos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realizadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	42'40	Cubas del 86	55'
Exterior	60'90	Cubas del 90	44'25
Colonial	42'	Aduanas	67'
Norts	13'90	Oblig. 5 p 3/4 Almansa	65'75
Fransas	16'25	Id. 3 p 3/4 Fransa	33'
Filipinas			

PARÍS

Exterior 29'93 Norts

GIROS

París 108' Londres 52'75

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d' or de tots los paisos.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sta untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebridades mélicas, aixís nacionals com extanjeras, están contestes, y ma l larga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias pertenece única y exclusivament al art mecánich, acompanyat dels coneixements anatòmichs suficients.

No deu confiarse en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho á ser insuficients pera contenir las hernias.

Molts son los que venen braguers; molt poch los que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguretad vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo braguere de caoutchouc ab ressort, testimoniando aixís lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espallitas.

Faixas hipogástricas pera corretjir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab l'archs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles d' Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

Curts de talla

234 Bonaventura Cartañá Inglés, 379 Vicens Mercadé Musté, 16 Anton Recasens Solé, 19 Francisco Sanahuja Serra, 102 Joseph M.ª Vives Cañellas.

Inútils temporalment

173 Francisco Beringola Vallés, 172 Joseph Quinjoan Quinjoan, 261 Joseph Pamies Sabaté, 206 Ramon Rius Cambra, 373 Joan Serra Borrás.

Inútils totalment

302 Carles Gili Pons.

Soldats mentres no 's justifiqui la existencia del germá en l' exercit.

363 Agustí Alonso Martí, 91 Manuel Nicolau Lleó,

1022 de son reeplás Domingo Solé Plana

1217 » » Miquel Raduá Ribas

1406 » » Francisco Cros Torres

Feren declarats soldats per resultar sos pares aptes pera 'l treball.

279 Pau Montseny Coll, 84 Rafel Sans Miquel.

Pendents fins lo dia 10 del actual

211 Agustí Palau Ferrera, 917 Juli Micó Domingo.

REEMPLAS DE 1895

Exceptuats

225 Bartoméu Estapá Casas, 172 Joseph Poig Coll, 237 Enrich Salvadé Domingo, 151 Pedro Torres Blay, 198 Joan Joseph Bonaventura, 214 Bonaventura Jernet Sagrañes, 31 Pere Borrás Martí, 357 Joan Ollé Vallés, 284 Jaume Borrás Llaberia, 143 Joseph M.ª Bages Ruana, 180 Bonaventura Quinjoan Tell, 50 Joseph Salesas Balená, 99 Joan Pons Estapá, 120 Emili Torrens Miret, 340 Joseph Ferré Español, 144 Eduart Mercadé Gebellí, 203 Enrich Palleja Blay, 394 Jaume Mestres Aragonés, 389 Emili Aulés Llauredó, 368 Francisco Aluja Puigibet, 83 Gabriel Pujolá Carré, 240 Pere Monné Elias, 61 Anton Sanahuja Ballester, 193 Andreu Fuster Vidal, 216 Joan Anguera Colóm, 375 Joseph Nolla Borrás, 113 Pau Jansá Borrás, 548 Anton Durán Llevat, 224 Ramon Domingo Casenevas, 14 Ramon Grifoll Carreras, 249 Joseph Nogués Inglés, 362 Joan Ribas Sans, 395 Miquel Macip Pardell, 273 Francisco Ximenes Hernandez, 137 Eugeni Cuchí Anguera, 52 Francisco Rosell Baró, 156 Pau Mañé Pamies, 251 Enrich Camps Simó, 38 Joseph Montpeó Vocerrais, 337 Joan Tusquellas Simó.

Curts de talla

396 Joseph Bernat Borrás, 380 Joseph Cartañá Pujol, 67 Joseph Pamies Guasch, 345 Francisco Sagrañes Torné, 349 Artur Sardá Montseny.

Inútils temporals

179 Joan Felip Pagés, 229 Magi Penas Ferratjes, 282 Jaume Perpiñá Font, 178 Joseph Pamies Gatell, 284 Francisco Torroja Artiga.

Inútils totalment

44 Joseph Mas Llorens.

Soldats mentres no 's justifiqui la existencia del germá en l' exercit.

700 Anton Abat Rabascall.

Pendents fins lo 10 de Maig

352 Anton Tost Alberich, 709 Manuel Badaes Montferré

Lo que s' anuncia pera coneixement dels interesats.

Reus 3 Maig 1898.—L' Alcalde President, Joseph M.ª Borrás.

Registre civil

del dia 4 de Maig de 1898

Naixements

Rosa Masdeu Amill, de Pere y Rosa.—Joseph Ollé Cabot, de Joan y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Joan Ante-Portam-Latinam.
Sant de demá.—Sant Estanislao.

SECCIO COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 4

Cap.

Despatzadas

Pera Londres y esc. v. «Arana», ab efectes.
Pera Barcelona, l. «San Alejandro», ab tránsito.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona

5'04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8'56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12'14 t. mercancias, segunda y tercera.
 1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona á Reus

5'25 m. (per Vilafranca).
 9'46 m. (per Vilanova).
 15'8 t. per id.
 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9'33 m.—1'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 nit.

De Mora á Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus á Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona á Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus á Lleyda

8'10 m.—5'23 t.

De Lleyda á Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus á Vimbodi

1'28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodi á Reus

9'53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia á Tarragona

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d'arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9'30 m.
 De id. directe 10'30 t.
 De id. id. 1'30 t.
 De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendit de Lleyda) 7'30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2'30 n.
 De Lleyda y Huesca 7'80 n.

NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de reforç á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Per Barcelona á las 5'00 m.
 Per id. á las 2'00 t.
 Per Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
 Per id. id. (per idem) á las 2'00 t.
 Per Tarragona, directe á las 7'00 n.
 Per Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y las líneas á las 8'00 m.

Per Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andaluçia y Extremadura á las 1'00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9'00 m.
 NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andaluçia y Extremadura, que s deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Maig de 1898

Linea directa para el Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Maig directament para Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

France

LINEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona para Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos.

lo da 11 de Mag lo vapor «Provence»
 lo da 26 » «Les Andes»

Consignataris á Barcelona, RIPOU, y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats el aparato respiratori tan sols prenentne un al anarsen á dormir y altre á la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 88.

Preu de la capsá 6 rals

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMO ABONO FOSFATADO

COMO ABONO POTASICO

EN LAS FORMAS DE

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PARA PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A. D. OTTO MEDEM-VALENCIA

JOSEPH PUJOL

R.R.S.—PLASSA DE PRIM—REUS

Moviment del port de Tarragona

Per Londres y esp. v. Aranes, esp. estoc. Per Barcelona, l. San Amande, esp. transit.